

Készételek pontozásos érzékszervi vizsgálata

Ételcsoport neve:

HÚSOK → HALÉTELEK

A halételek a húshoz hasonlóan készülhetnek: sült, grillezett halként, bundázott halként, pörköltként, paprikásként elkészítve, szósos-mártásos halként. Készülhetnek szeletelt halból, vagy préselt halhúsból, vagy préselt darálmányból. Közétkeztetésben szállkamentes halhúst (filézett) kínálunk.

Ide tartoznak: *panírozott halrudak, rántott hal, sajtos-tejfölös tengeri halfilé, Tempura bundás hal tepsiben sütve*

Tulajdonságcsoport	Leíró tulajdonságok, követelmények, hibák	Pont	
KÜLSŐ	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kifejezetten pozitív jellemzőkkel rendelkezik, az összbenyomás teljesen harmonikus. Felismerhető hibák és hiányosságok nincsenek</p> <p><u>Bundázott</u></p> <ul style="list-style-type: none"> halszeletre jellemző formájú, ha préselt termék az lehet figurára formázott, vagy közel azonos méretű alakú (hasáb, korong, rúd), ép, tiszta, tetszetős megjelenésű, metszészlapja a halhús fajtájától függően fehér, szürkésfehér, drappos, sárgásfehér, enyhén rózsaszínes, opálos, egyenletes színű. Ütődéstől, sérüléstől, véraláfutástól mentes, megfelelően tisztított, zsíros részeket, szálkát, nem tartalmaz a bundázás fajtájára jellemző sült bundával-panírral hiánytalanul fedett, ami a halhúshoz jól tapad, vastagsága megfelelő, színe a fajtától függően drapposra, aranybarnára, világosbarnára sült, egyenletes, megfelelő színintenzitású, felülete a bundára jellemző: sima, érdes, rücskös, nem kiszáradt, zsiradéktól enyhén csillogó, nem zsíros kinézetű, nem ereszt levegőt ha tartalmaz magvakat, zöldfűszer darabokat, egyéb dúsítóanyagot (burgonya, sajt, dió...), azok színe és mérete megfelelő, arányosan és egyenletesen oszlanak el <p><u>Sült, párolt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> halszeletre jellemző formájú, nem sérült, nem hiányos, ép, tiszta, tetszetős megjelenésű, metszészlapja a halhús fajtájától függően a fehér, szürkésfehér, drappos, sárgásfehér, enyhén rózsaszínes, opálos színű. Ütődéstől, sérüléstől, véraláfutástól mentes, megfelelően tisztított, halszálkát, zsíros és részeket nem tartalmaz felülete sült halhúshoz jellemző, zsiradéktól fényes, esetleg pirult, barnás-vörös piritási foltokkal ha láthatók a halhús felületén zöldfűszer darabok, fűszerszemcsék, azok színe és mérete megfelelő, arányosan és egyenletesen oszlanak el. rátétként használhatnak sajtot, tejfölt, zöldegeket, amik jellemző színűek, megsültek-megpirultak, a halhúshoz jól tapadnak, azzal összesültek <p><u>Paprikás, pörkölt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a halhús megfelelő méretűre, formájúra vágott, közel egyenletes nagyságú, a pirospaprikától színezett, narancsos-pirosas, tejtermék (szerű) sűrítőanyag használata esetén annak jelenléte beazonosítható, színintenzitása megfelelően élénk. A sűrítés-dúsítás megfelelő, egyenletesen oszlik el, homogén, csomómentes, sima. a szaft-alap jellegének megfelelő sűrűségű, zsiradékcseppeket tartalmaz kellő mennyiségben és arányban. ha láthatók benne fűszerszemcsék, zöldfűszerdarabok, azok mérete, színe, mennyiségük és egymáshoz viszonyított arányuk megfelelő. <p><u>ÖSSZHATÁSÁBAN:</u> tetszetős megjelenésű, étvágygerjesztő, az összetevők aránya és mennyisége megfelelő, idegen anyagtól mentes. A halétel elnevezése és a bírált étel megjelenése összhangban van</p>	5	
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan alig észrevehető hiba és hiányosság mellett még kifogástalan megjelenésű.</p>		4
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kevésbé rendelkezik pozitív tulajdonsággal, a hibák és hiányosságok jól felismerhetőek, kevésbé tetszetős megjelenésű.</p>		3
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan döntő többségében negatív tulajdonsággal rendelkezik nem tetszetős megjelenésű.</p>		2

Tulajdon- ságcsoport	Leíró tulajdonságok, követelmények, hibák	Pont
KÜLSŐ (folytatás)	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan súlyos hibákkal, hiányosságokkal rendelkezik, megjelenése erősen kifogásolható.	1
	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan a fogyaszthatóságot egyértelműen kizáró hibával rendelkezik. <ul style="list-style-type: none"> • idegen anyagot tartalmaz • szennyezett • romlottságra utaló külső tulajdonsággal rendelkezik (habos, buggyant...) • undort keltő • halszállkát tartalmaz • égett, kozmás 	0
	<p><u>HIBALISTA:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • az összetevők mennyisége, aránya nem megfelelő (egyik összetevő mennyisége aránytalanul több vagy kevesebb) • a halétel elnevezése és a bírált étel megjelenése nincs összhangban <p><u>Bundázott</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • halszeletre nem jellemző formájú, nem megfelelően formázott, sérült, hiányos, deformált, nem egyenletes vastagságú. • bundázás kirepedt, nem ép, sérült, hiányos, nem tetszetős megjelenésű, nem a fajtájának megfelelő, a halhúst hiányosan fedi, hozzá nem jól tapad, vastagsága nem megfelelő, színe nem jellemző, fakó, sötét, nem egyenletes színű, felülete nem jellemző, kiszáradt, nedves, zsíros kinézetű, levet ereszt. • ha tartalmaz magvakat, zöldfűszer darabokat, dúsító anyagokat, azok színe és mérete nem megfelelő, nem arányosan és egyenletesen oszlanak el a bundában. • a halhús metszéslapja a termékre nem jellemző színű, kiszáradt, préselt terméknel pépes vagy fűrészporszerű, inhomogén, vizes-zsíros levet ereszt, nem jól tisztított, zsíros, rágós, részeket tartalmaz <p><u>Sült, párolt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • halszeletre nem jellemző formájú, sérült, hiányos, deformált, metszéslapja nem megfelelő színű, nem tetszetős, sötét vagy fakó, vizes-zsíros levet ereszt, ütődött, véraláfutásos, nem jól tisztított, zsíros részeket tartalmaz • felülete fakó, szintelen, elszürkült, túlsütött vagy sötétre pirított, nem egyenletesen pirított, sült halhúsra nem jellemző, zsíros, száraz • ha láthatók a halhús felületén zöldfűszer darabok, azok színe és mérete nem megfelelő, nem arányosan és egyenletesen oszlanak el. • rátétként használhatnak sajtot, tejfölt, zöldségeket, amik nem jellemző színűek, beazonosíthatatlanok, nem kellően megsültek-megpirultak, a halhúshoz nem jól tapadnak, leválnak róla <p><u>Paprikás, pörkölt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • a halhús nem jellemző színű, elszíneződött, nem egyenletesre, nem jellemző méretűre darabolt, zsíros részeket tartalmaz • zavaros, sötét, szintelen, elszíneződött, nagy mennyiségű zsiradékot tartalmazó, zsirtalan, vízszerű, jellegének nem megfelelő sűrűségű szaft • a sűrítőanyag csomós, darás, a sűrítés leül a szaft aljára, kicsapódott, pehelyszerű csapadékot tartalmaz, szétválk különböző fázisokra, nem egynemű • fűszerszemcsék, zöldfűszerdarabok színe, mérete, mennyisége és aránya nem megfelelő 	

Tulajdonságcsoport	Leíró tulajdonságok, követelmények, hibák	Pont
ÁLLOMÁNY	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kifejezetten pozitív jellemzőkkel rendelkezik, az összbenyomás teljesen harmonikus. Felismerhető hibák és hiányosságok nincsenek.</p> <p><u>Bundázott</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a halhús kellően átsült, puha, omlós, jól rágható, megfelelő szerkezetű-állagú. Nem zsíros, nem száraz, nehezen rágható részeket, halszállkát nem tartalmaz. Préselt termékeknel egynemű, tetszetős megjelenésű, megfelelően préselt. a bundázás ropogós, megfelelően átsült, nem visszapuhult, nem kemény, nem zsíros, nem vizes érzetű. ha tartalmaz magvakat, azok megfelelő állagúak, a bundázás-hús állományához illeszkednek, rágási maradékot nem adnak, jelenlétük nem zavaró. <p><u>Sült, párolt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a halhús kellően átsült, puha, omlós, jól rágható, megfelelő szerkezetű-állagú, szaftos. Nem zsíros, nem száraz, nem vizes, halszállkát nem tartalmaz. <p><u>Paprikás, pörkölt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a saft-alap megfelelő sűrűségű, ha tartalmaz sűrítést, az megfelelően egynemű, homogén, csomómentes, sima a halhús egyenletesen átfőtt, megpirult, megpárolódott, puha, rugalmas, megfelelő szerkezetű-állagú. Nem zsíros, nem száraz, halszállkát nem tartalmaz. 	5
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan alig észrevehető hiba és hiányosság mellett még teljes élvezeti értékű.</p>	4
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kevésbé rendelkezik pozitív tulajdonsággal, a hibák és hiányosságok jól felismerhetőek, élvezeti értéke kissé csökkent.</p>	3
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan döntő többségében negatív tulajdonsággal rendelkezik, élvezeti értéke minimálisra csökkent.</p>	2
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan súlyos hibákkal, hiányosságokkal rendelkezik, élvezeti értéke nincs.</p>	1
	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan a fogyaszthatóságot egyértelműen kizáró hibával rendelkezik.</p> <ul style="list-style-type: none"> az összetevők nem sülték-főttek meg, nyersegek halszállkát tartalmaz tejtermék alapú sűrítésnél nagymértékű túró-s-pelyhes csapadékkiválás tapasztalható 	0
	<p>HIBALISTA:</p> <p><u>Bundázott</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a halhús túlsütött, kemény, zsíros vagy kiszáradt, levet ereszt, nem halhús-alapanyagra jellemző állagú, egyenetlenül átsült, nem megfelelően tisztított, zsíros részeket tartalmaz. Préselt termékek esetén pépes, masszaserű, fűrészporszerű, lemezesen széteső. a bundázás-panír száraz, túlsütött, szápadlást sértő, esetleg visszapuhult, állott, vizes érzetű, nem kellően vagy nem egyenletesen átsült, nyomás hatására nagyobb mennyiségű zsiradékot ereszt ha tartalmaz magvakat, dúsító anyagokat azok nem jellemző állagúak, a bundázás-hús állományához nem illeszkednek, rágási maradékot adnak, jelenlétük zavaró <p><u>Sült, párolt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a halhús túlsütött, kemény, zsíros vagy kiszáradt, taplószerű, levet ereszt, nem halhús-alapanyagra jellemző állagú, egyenetlenül átsült, széteső <p><u>Paprikás, pörkölt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> jellegzetestől eltérő (hígabb-sűrűbb) saft-alap túl sok vagy túl kevés zsiradékot tartalmaz a halhús túlfőtt, túlsütött, túlpörkölt, szétfőtt, széteső, kemény, nem főtt/sült át, egyenetlenül átfőtt/átsült, zsíros, száraz, nem halhús-alapanyagra jellemző állagú, a liszt letül az aljára, üledékes, csomós, darás, kicsapódott, pehelyszerű csapadék tapasztalható 	
ILLAT	<p>A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kifejezetten pozitív jellemzőkkel rendelkezik, az összbenyomás teljesen harmonikus. Felismerhető hibák és hiányosságok nincsenek</p> <ul style="list-style-type: none"> friss, karakteres, jellegének megfelelő illatú <u>Bundázás esetén:</u> karakteres, a bundázás jellegzetes sült illata és a halhús illata harmonikusan érezhető. <u>Sülthal esetén:</u> jellegzetes, a halhús sült illata és fűszerek illata harmonikusan érezhető. <u>Halpörkölt, halpaprikás esetén:</u> a zsíron megfuttatott pirospaprika, a pirított hagyma, a hozzáadott fűszerek, és halhús illata harmonikusan érezhető. a halétel elnevezése és a bíralt étel illata összhangban van, arra jellemző tiszta, idegen szagtól mentes 	5

Tulajdonságcsoport	Leíró tulajdonságok, követelmények, hibák	Pont
ILLAT (folytatás)	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan alig észrevehető hiba és hiányosság mellett még teljes élvezeti értékű .	4
	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kevésbé rendelkezik pozitív tulajdonsággal , a hibák és hiányosságok jól felismerhetőek, élvezeti értéke kissé csökkent .	3
	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan döntő többségében negatív tulajdonsággal rendelkezik, élvezeti értéke minimálisra csökkent .	2
	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan súlyos hibákkal, hiányosságokkal rendelkezik, élvezeti értéke nincs .	1
	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan a fogyaszthatóságot egyértelműen kizáró hibával rendelkezik. <ul style="list-style-type: none"> idegen szag (vegyszerre, fertőtlenítőszerre emlékeztető...) romlásra utaló szag (savanyú, fehérjebomlásra utaló...) égett, kozmás illat undort keltő 	0
	HIBALISTA: <ul style="list-style-type: none"> jellegtelen, üres, zsiradék illat dominál, kesernyés, állott erős halszag, „pocsolyaszag” érezhető többször használt zsiradékra jellemző illat érezhető egyik összetevő illata elnyomja a többi összetevő illatát, nem harmonikus fagyasztóban helytelenül tárolt, mirelit termékekre jellemző illat érezhető a halétel elnevezése és a bírált étel illata nincs összhangban, arra nem jellemző. 	
	A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kifejezetten pozitív jellemzőkkel rendelkezik, az összbenyomás teljesen harmonikus. Felismerhető hibák és hiányosságok nincsenek. <ul style="list-style-type: none"> jellegetesen telt, karakteres, friss ízhatású. jellemezően ízesített, fűszerezett, a só ízfokozó hatása megfelelően érvényesül. a halétel elnevezése és a bírált étel íze összhangban van, arra jellemző. tiszta, idegen íztől mentes. Bundázás esetén: karakteres, a bundázás jellegzetes sült és a halhús íze harmonikusan kiegészíti egymást Sülthal esetén: jellegzetes, a halhús sült íze és fűszerek íze harmonikusan érezhető. Halpörkölt, halpaprikás esetén: a zsíron megfuttatott pirospaprika, a pirított hagyma, a hozzáadott fűszerek, a halhús íze harmonikusan érezhető. 	5
A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan alig észrevehető hiba és hiányosság mellett még teljes élvezeti értékű .	4	
A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan kevésbé rendelkezik pozitív tulajdonsággal , a hibák és hiányosságok jól felismerhetőek, élvezeti értéke kissé csökkent .	3	
A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan döntő többségben negatív tulajdonsággal rendelkezik, élvezeti értéke minimálisra csökkent .	2	
A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan súlyos hibákkal, hiányosságokkal rendelkezik, élvezeti értéke nincs .	1	
A készétel a tulajdonságcsoportra vonatkozóan a fogyaszthatóságot egyértelműen kizáró hibával rendelkezik. <ul style="list-style-type: none"> idegen íz (vegyszerre, fertőtlenítőszerre emlékeztető...) romlásra utaló íz (savanyú, fehérjebomlásra utaló...) undort keltő égett-kozmás íz csípős (gyermekétkeztetésben) 	0	
HIBALISTA: <ul style="list-style-type: none"> jellegtelen, üres, ételízesítő jellegű íz dominál erős halíz, „pocsolyaíz” érezhető zsíros ízű, paprika kesernyés íze érezhető egyik összetevő íze elnyomja a többi összetevő ízét, nem harmonikus lisztes ízű, a sűrítőanyag íze dominál túlfűszerezett, túlízesített, fűszerezettség nem érezhető, íztelen túl sok, vagy túl kevés só-használat, só ízfokozó hatásának érvényesülése nem megfelelő állott, nem friss érzetű fagyasztóban helytelenül tárolt, mirelit termékekre jellemző utó- vagy mellékíz érezhető a halétel elnevezése és a bírált étel íze nincs összhangban, arra nem jellemző 		
ÍZ		